

ни години). За сто години техният брой от 367 хил. към 31.12.1900 г. достига 2 млн. 51 хил. към 1.03.2001 г., или се увеличава 5.6 пъти.

Високата степен на старяващ на населението и приетата горна граница на трудоспособна възраст водят до изключително висок относителен дял на населението в пенсионна възраст - 25.8%, или всяко четвърто лице.

Относителният дял на населението над трудоспособна възраст през последните десетилетия се увеличава с много по-бърз темп в селата отколкото в градовете. Сега този дял в селата е 1.7 пъти по-голям отколкото в градовете (36.2% срещу 21.0%), докато в края на 1946 г. тези дялове са били почти равни (11.4% в градовете и 11.8% в селата).

Различието между мъжете и жените над трудоспособна възраст също е значително. Броят на жените е повече от 1.6 пъти по-голям от този на мъжете (1 млн. 266 хил. срещу 785 хил.). Това различие от 481 хил. жени в повече се дължи главно на по-ниската начална пенсионна възраст на жените и на по-високата смъртност сред мъжете.

Под влиянието на двата фактора - местоживееще и пол, се формират две полярни подсъкупности. Делът на лицата над трудоспособна възраст е минимален сред мъжете в градовете (16.1%) и максимален сред жените в селата (43.1%). Нещо, което специално трябва да се отбележи, е, че за първи път в българските села живеят повече жени над трудоспособна възраст (539 хил.) отколкото в трудоспособна (525 хил.).

НАСЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАНИЕ

Образователната подготовка на населението винаги е била съществен фактор за развитието на обществото.

Образователното равнище на населението непрекъснато се повишава през целия ХХ век. То намира израз в увеличаване броя на лицата с високо образование за сметка на намаляване на лицата с ниско образование.

За последните осем години се увеличи броят на лицата с висше образование. Сега те са 733 хил., или със 114 хил. повече в сравнение с 1992 г. (табл. 3). Увеличи се и броят на лицата с полувисше образование (със 72 хил., или с 27.2%), което сега се приравнява на висше образование (специалисти). Към 1.03.2001 г. със средно образование (във всичките му разновидности) са общо 2 млн. 876 хил. души. В сравнение с предишното преброяване броят им се е увеличил с 254 хил. души, или с 9.7%. С основно образование в началото на новото столетие са 2 млн. 51 хил. души. Тази степен на образование, характерна за една трета от лицата на 7 и повече години през периода 1965-1985 г., през следващите години постепенно беше изместена и загуби първата си позиция за сметка на лицата със средно образование. Намали се броят на лицата с много ниско